

forbryderdomstol har netop rejst den første sag nogen sinde mod tre serbiske officerer for organiseret massevoldtægt, og sagen kan forhåbentlig få konsekvenser for folkeretten, hvor kvinders lidelser ellers har været tiet ihjel.

Vold i familien mod kvinder er også stadig tabubelagt, selv om hver femte kvinde i Danmark og i familier overalt i verden udsættes for denne vold. Kvindeorganisationerne yder en stor indsats ved at insistere på debat, for at vi kan få brudt dette tabu her og i de øvrige nordiske lande og få etableret en voldspakke, som også omfatter dette område.

Samlet set er kvinders løn i alle samfund stadig betydelig ringere end mænds. Selv i Danmark, hvor vi har en ligelønslov fra 1976, er ligelønsgabet vokset. Lønforskellen blev formindsket fra 1970 til 1976, men herefter stagnerede udviklingen frem til 1990'erne, hvor forskellen så yderligere er øget. Kvinderne i den offentlige sektor er desværre sakkert agterud og trækker statistikkerne i den forkerte retning. Orlovsmulighederne er blevet bedre, og det skal vi glæde os over, men dermed er også gabet i lønforskellen øget, da karriere og senere løn- og pensionsforhold fastlægges de allerførste 10 år, man er på arbejdsmarkedet.

Samlet set er andelen af kvindelige politikere i FN-landenes parlamenter nu øget – og jeg beder om, at man holder sig fast i stolen – fra 7 til 12 pct. efter 25 års FN-fokusering på dette område. 82 pct. mænd sidder i vore parlamenter og på vore bestyrelsesposter i det Herrens år 2000, og det var jo ikke lige, hvad de af os, der af Folketinget fik mulighed for at deltage i 1975 i Mexico ved FN's første kvindekonference, havde forventet. Derfor vedtog FN's kvindekonference i Beijing en handlingsplan, som det er endnu mere vigtigt at gennemføre i dag, end det var for 5 år siden, og den er lige så vigtig for de næste 5 år.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke ligestillingsministeren for, at også den danske regering vil tage sin del af slæbet med at få realiseret handlingsplanen ude og hjemme, så vi igen kan få sat fokus på dette område, når vi, som ministeren er inde på, får mulighed for at bestemme, at den femte verdenskvindekonference skal løbe af stabelen.

Jeg vil gerne anbefale, at vi siger, at det igen skal være en selvstændig FN-konference, som også inkluderer den alternative konference med alle kvinde-ngo'erne.

I det Outcome Dokument, som ministeren omtalte, er nævnt respekten for individets integritet, at menneskerettighederne er universelle, og at respekten for demokratiet er af højeste betydning. Der tales også om lov og orden samt de ordentlige demokratiske forhold, adskillelsen mellem de demokratiske institutioner og den politiske vilje til at gennemføre disse beslutninger. Alt dette har også højeste prioritet for Socialdemokratiet. Respekten for kvinders sundhed og seksuelle rettigheder er også denne gang den største trussel mod pave stolen og den religionspolitiske fanatisme i flere fattige, underudviklede, teokratiske og fundamentalistiske regimer som Iran, Afghanistan og Sudan. Truslen fra aids vil jeg gerne komme ind på i næste runde.

Jeg vil gerne sige, at Socialdemokratiet støtter ministerens opfattelse af, at handlingsplanen ikke er til forhandling og derfor ikke kan genåbnes. Ministerens bemærkning om, at når slutdokumentet foreligger, vil regeringen tage stilling til, hvilken linje der skal lægges, tager vi til efterretning, og vi lover til gengæld at følge op her i Folketinget med den sædvanlige forespørgselsdebat.

Jeg skal slutte nu, og jeg vil sige, at vi deler ministerens ønsker og hendes glæde over, at Folketinget den 4. maj gav ministeren og den regering, hun er medlem af, mulighed for at meddele i New York, at vi kan være blandt de første lande, som ikke bare underskriver, men også gennemfører de krav, der omtales i den frivillige protokol til kvindekonventionen.

På vegne af Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre vil jeg gerne fremsætte følgende forslag til vedtagelse:

Forslag til vedtagelse

- »Folketinget tager ministerens besvarelse til efterretning og opfordrer regeringen til
- at fortsætte og styrke arbejdet med at realisere ligestillingsbestræbelserne i slutdokumentet fra Beijing overalt i den offentlige sektor,
 - at forstærke indarbejdelsen af kønsaspektet i planlægningen og forvaltningen af udviklingsbistanden,
 - at virke for, at »Platform for Action« ikke genåbnes, men realiseres,
 - at satse på at fremme respekten for kvinders ret til alle universelle menneskerettigheder, et liv uden vold, lemlæstelser og seksuelt mis-